

Ukrainian Orthodox Church of Canada
Українська Православна Церква в Канаді
L'Église orthodoxe ukrainienne du Canada

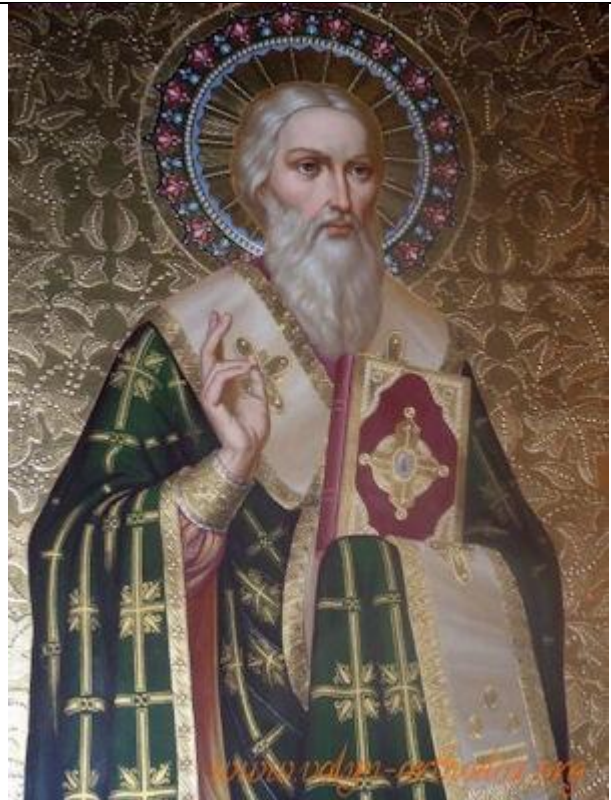
[Home Page](#) | [Listing of Articles](#)

**Преподобний Степан, Ігумен
Києво-Печерської Лаври,
Єпископ Володимир-
Волинського**

**Venerable Stephen, Abbot of
the Kyivan Cave Lavra,
Bishop of Volodymyr-
Volyns'kyy**

Fr. Ihor Kutash - о. Ігор Куташ

kutash@unicorne.org

**«Він виріс під твоєю рукою і послужив
тобі, тепер передай його нам»
(Прохання братії Києво-Печерської
Лаври до Преподобного Феодосія)**

На 10-го травня (за григоріанським календарем – тобто 27-го квітня за юліанським) святкуємо пам'ять українського Святого Отця 11-го віку. Це – Преподобний Степан, третій Ігумен Києво-Печерської Лаври, який потім був і Єпископом Володимир-Волинського.

Єдине, що знаємо про його ранні роки це, що він з дитинства виховувався при Києво-Печерській Лаврі під опікою її другого Ігумена, Преподобного Феодосія. Пізніше він став domestikом чи уставщиком, тобто відповідальним за порядок Відправ у Монастирі. Часом йому доручав Св. Феодосій виголошувати духовні повчання братії

Коли приготувався Феодосій залишати земну обитель ченці підійшли до нього з проханням назначити Степана своїм намісником. Вони говорили: «Він виріс під

**“He was raised under your care and
served you; now give him to us.”
(Request of the Brethren of the Kyivan
Cave Lavra to St. Theodosius)**

On May 10 (Gregorian Calendar – which is April 27 on the Julian) we commemorate a Ukrainian Holy Father from the eleventh century. It is the Venerable Stephen, third Abbot of the Kyivan Cave Monastery (Kyyivo-Pechers'ka Lavra), who later was the Bishop of Volodymyr-Volyns'kyy.

All that we know about his early years is that he was raised from early childhood at the Kyivan Cave Monastery under the tutelage of its second Abbot, the Venerable Theodosius. Eventually he became the “domesticus” (“ustavshchik” – the person responsible for preparing the order of Services) for the Monastery. Sometimes he was entrusted by St. Theodosius to address the brethren with spiritual exhortations.

When Theodosius was preparing to depart from his earthly domain, the Monks

твоею рукою і послужив тобі, тепер передай його нам». Слова ці були немов би пророчими, бо ж у свій час Св. Степан і ступив за Св. Феодосієм у небесні Оселі і там вічно живе, щоб заступатися за свою паству в Христі.

Та перед тим мусів він перенести деякі виклики у своєму житті. Св. Феодосій так і передав йому опіку над його чернечою паствою, і особливо закликав його завершити будову Лаврського Кафедрального Собору в честь Успення Божої Матері. Було це 1074 р. І за три роки Ігумен Степан так і здійснив цю будову, за винятком незначних деталей, чудового Собору (якого сталінський режим висадив у повітря бомбами підчас другої світової війни по зайняттю Києва нацистами, а відбудували за суверенної України після розвалу Радянської імперії). Ченців перевів о. Степан у дерев'яні келії недалеко від Собору. Декількох залишив у Печерах, щоб хоронили покійників і служили щоденні Літургії за спокій їхніх душ.

Та надійшов ще більший виклик. Чомусь у 1078 р. ченці Лаври стали настільки вороже наставлені проти Степана, що він, ради спокою Монастиря, мусів не тільки уступити з поста Ігумена, але навіть залишити Лавру.

Як вірний учень Св. Феодосія, о. Степан прийняв це приниження зі спокоєм душі і молився за своїх супротивників. Він знайшов розраду і підтримку зі сторони княжих родин, між якими було чимало його духовних дітей. За їхньою допомогою він встиг заснувати інший Монастир на урочищі Клові в Києві на другій стороні гори на якій містилася Лавра, до якої він далі був глибоко духовно прив'язаний. Він посвятив цей Монастир Положенню Ризи Божої Матері у Влахернах, бо ж грецькі будівничі з Константинополя, що прибули будувати Лаврський Собор, прибули за настановою Божої Матері, яка була появилася у Храмі Влахернському – з чого повстало популярне Свято Її Святої Покрови.

Св. Степан встановив у цьому Монастирі те ж саме правило, яке прийняв був від Св. Феодосія. На жаль Влахерно-Кловський Монастир не довго проіснував бо ж у 1096 р. його знищили половці, кочовики тюркського походження. Аж через 700 років на тому ж місці побудували училище для

approached him with the request to name Stephen as his successor. They said: "He was raised under your care and served you; now give him to us." These words may be seen as prophetic since St. Stephen in his own time followed St. Theodosius into the heavenly realms and ever lives to intercede for his flock in Christ.

However, there were challenges for him to undergo before that time came. St. Theodosius did indeed entrust him with the care of his monastic flock, particularly exhorting him to complete the building of the Lavra Cathedral in honour of the Dormition of the Mother of God. This was in 1074. And within three years Abbot Stephen did indeed see to the completion, except for some minor details, of the magnificent Cathedral (destroyed by bombs by the Stalinist regime in the second world war after the Nazis occupied Kyiv and rebuilt by sovereign Ukraine after the fall of the Soviet Empire). The Monks were moved from the Caves into wooden structures built around the Cathedral. A few were left to live in the Caves to bury the dead and to serve daily Liturgies for the repose of their souls.

A greater challenge was to come his way. For some reason, in 1078, the Monks of the Lavra became so antagonistic towards Stephen that he was compelled, for the peace of the Monastery, not only to give up the post of Abbot but even to actually depart from the Lavra.

As a true disciple of St. Theodosius, Fr. Stephen accepted this humiliation with peace of soul, praying for his opponents. He found consolation and support from the princely families, many of whom were his spiritual children. With their aid he was able to establish another Monastery, on the Klov hillside in Kyiv on the other side of the Lavra, to which he remained profoundly spiritually attached. He dedicated this Monastery to the Placing of the Robe of the Mother of God at Blachernae, since the Greek masters from Constantinople, who came to build the Lavra Cathedral, did so at the behest of the Mother of God, Who had appeared at the Church of Blachernae – giving rise to the popular Feast of Her Protecting Veil ("Svyata Pokrova").

In this Monastery St. Stephen instituted the same discipline as he had learned from St. Theodosius. Alas the

жінок і Храм на честь Влахернської Божої Матері.

Коли упокоївся Єпископ Володимир-Волинський у 1090 р. Великий Князь Св. Володимир і Київський Митрополит Іван погодилися, що його місце повинен зайняти Св. Степан. Митрополит Іван висвятив його на цей пост і він на ньому служив блискучо аж до його упокоєння 10-го травня/27-го квітня 1094 р.

Мав він утіху в цьому періоді прийняти участь у Перенесенні Мощів Св. Феодосія з Печер в Успенський Собор, якого він був побудував. Одного дня Степан побачив ясну зорю, яка зійшла над Лаврою. Він швидко одягнувся, сів на коня і поїхав зі своїм учнем Климентом до Монастиря, якого він був колись Ігуменом. Коли вони наближались їм видавалося, що вони бачать багато свічок, які світяться над Печерами. Та коли вони прибули свічки зникли і вони зрозуміли, що це бачили вони славу, яку Бог дав Своєму Угодникові Феодосію, бо якраз у той момент його Тіло були винесли до входу до Печер, щоб перенести його до Собору.

Божий Вінець, Яким є Дух Святий, Річка Живої Води, Яку Бог дає Своїм людям, за Молитви Преподобного Ігумена й Владики Степана (це ім'я означає «вінець») Київського і Володимир-Волинського, подається усім, хто хоче йти за Господом по через щоденні виклики і радощі життєві. Нас постійно супроводить величезне число таких блаженних Свідків, які постійно заохочують нас і моляться за нас.

Blachernae-Klov Monastery was not to endure very long for in 1096 it was destroyed by an invasion of the Polovtsi, a nomadic Turkic people. It would be seven hundred years later that a women's collegium and Church dedicated to the Blachernae Mother of God would be built on the same location.

Upon the repose of the Bishop of Volodymyr Volyns'kyy in 1090 the Great Knyaz' St. Volodymyr and Kyivan Metropolitan John, agreed together that he should be succeeded by St. Stephen. Metropolitan John ordained him to this post in which he served with great distinction until his repose in the Lord on May 10/April 27, 1094.

He had the consolation, during that time, of taking part in the Translation of the Relics of St. Theodosius from the Caves into the Dormition Cathedral he had built. One day Stephen saw a bright star rise over the Lavra. He quickly dressed, mounted a horse, and with his disciple, Clement, rode off to the Monastery of which he had been the Abbot. As they drew closer they seemed to see many candles shining upon the Caves. When they arrived the candles disappeared and they knew that it was the glory God had given the saintly Theodosius that they had seen, for just at that moment his Body had been brought to the entrance of the Caves for Translation to the Cathedral.

The crowning Glory of God which is the Holy Spirit, that River of Living Water, which God gives to His people, through the prayers of the Venerable Abbot and Bishop Stephen (this name means "crown") of Kyiv and Volodymyr Volyns'kyy, is available to all who are willing to follow our Lord through the daily challenges and joys of life. We are ever accompanied by a vast multitude of such blessed Witnesses who continually encourage us and pray for us.